МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
соціальної економіки
Протокол № 17 від 31.08.2026 р.

ПОГОДЖЕНО
Проректор з навчально-методичної роботи
_____ Каріна ПЕМАШКАЛО

ПСИХОЛОГІЯ БІЗНЕСУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань	**І "Охорона здоров'я та соціальне забезпечення"**
Спеціальність	**І10 "Соціальна робота та консультування"**
Освітній рівень	**перший (бакалаврський)**
Освітня програма	**"Управління соціальною сферою"**
Статус дисципліни	**вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**

Розробники:

к.е.н., доцент _____ Вікторія ЛУГОВА

к.е.н., доцент _____ Олексій ЄРМОЛЕНКО

Завідувач кафедри
соціальної економіки _____ Галина НАЗАРОВА

Гарант програми _____ Юлія СОТНІКОВА

Харків
2026

ВСТУП

У сучасному суспільстві, що характеризується динамічними соціально-економічними трансформаціями, цифровізацією, розвитком нових форм зайнятості та підприємницької діяльності, особливого значення набуває розуміння психологічних закономірностей функціонування бізнесу та поведінки його суб'єктів. Психологія бізнесу як науково-прикладна галузь психологічного знання дає змогу комплексно осмислити психологічні особливості підприємницької діяльності, механізми мотивації, прийняття рішень, лідерства, ділової взаємодії, управління ризиками, конфліктами та стресовими ситуаціями. Опанування психологічних засад бізнесу сприяє розвитку здатності аналізувати поведінку людини в професійному середовищі, прогнозувати її реакції на зміни та невизначеність, а також використовувати психологічні знання для підвищення ефективності професійної діяльності.

Навчальна дисципліна «Психологія бізнесу» належить до вибіркових освітніх компонентів освітньої програми «Управління соціальною сферою». Вона забезпечує формування системного уявлення про психологічні закономірності бізнесової та підприємницької діяльності, особливості особистості підприємця, механізми мотивації, підприємницького мислення, лідерства, професійної взаємодії та самоменеджменту. Важливим напрямом професійної діяльності фахівців соціальної сфери є розроблення та реалізація соціальних проєктів і програм, що передбачає пошук та мобілізацію фінансових, людських, інформаційних та організаційних ресурсів, налагодження партнерської взаємодії, ефективну комунікацію із зацікавленими сторонами та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. У цьому контексті знання психологічних закономірностей підприємницької діяльності, мотивації, лідерства, командної роботи, ділового спілкування та самоменеджменту є важливою складовою професійної підготовки фахівців, здатних ефективно організовувати та реалізовувати соціальні ініціативи.

Вивчення дисципліни сприяє розвитку психологічної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери, формуванню навичок аналізу професійної поведінки, ефективної комунікації, управління взаємодією, мобілізації та координації ресурсів, консультування і психологічної підтримки суб'єктів бізнесу та соціального підприємництва. Особливого значення ці знання набувають в умовах реалізації соціально орієнтованих проєктів, розвитку соціального підприємництва та пошуку нових механізмів забезпечення сталості соціальних ініціатив.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про психологічні закономірності бізнесу та підприємницької діяльності, психологічні особливості особистості підприємця, механізми

підприємницької активності, мотивації, лідерства, прийняття ризику, самоорганізації та ділової взаємодії, а також набуття практичних навичок застосування психологічних знань для ефективної професійної та підприємницької діяльності.

Для досягнення поставленої мети визначено такі основні завдання:

ознайомлення з предметом, структурою, принципами, завданнями та методами психології бізнесу, її місцем у системі наукового знання;

вивчення основних історичних, соціологічних і психологічних підходів до розуміння підприємництва та бізнесу, а також психологічних особливостей підприємницької діяльності;

формування знань про психологічні характеристики особистості підприємця, його підприємницький потенціал, мотивацію, лідерство, підприємницьке мислення та інтенції;

формування навичок самоорганізації, самоменеджменту, планування професійної діяльності, ділового спілкування, управління конфліктами та профілактики професійного стресу і вигорання;

ознайомлення з основними напрямами психологічної допомоги суб'єктам бізнесу, зокрема психологічною діагностикою, бізнес-консультуванням і коучингом..

Об'єктом дисципліни є психологічні явища та процеси, що виникають у сфері бізнесу та підприємницької діяльності.

Предметом дисципліни є психологічні закономірності та механізми функціонування особистості у бізнесі та підприємництві, особливості підприємницької активності, мотивації, мислення, лідерства, ризикованої поведінки, ділової взаємодії, самоорганізації та професійного розвитку суб'єктів бізнесу.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна, визначено відповідно до освітньої програми та подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	**Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти**
РН2	ЗК1, ЗК3
РН3	ЗК8, ЗК9
РН11	ЗК9, ЗК10, ЗК16
РН23	ЗК1, ЗК11, ЗК12

де РН2 Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;

РН3 Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;

РН11 Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;

РН23 Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально- економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК9 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК10 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК11 Здатність приймати обґрунтовані рішення;

ЗК12 Здатність працювати в команді;

ЗК16 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологія бізнесу як науково-прикладна галузь психологічної науки

Тема 1. Предмет, структура і місце дисципліни "Психологія бізнесу" в системі психологічного і наукового знання.

1. Психологія бізнесу як наука, її об'єкт, предмет, принципи та завдання. Психологія бізнесу як науково-прикладна галузь психологічної науки. Структура, завдання та основні категорії психології бізнесу. Зв'язок між поняттями "управління", "підприємництво", "бізнес".

2. Психологія бізнесу в системі наук. Міждисциплінарні зв'язки психології бізнесу. Психологія бізнесу та інші психологічні дисципліни.

3. Методологічні та методичні проблеми психології бізнесу. Проблема методу і методології в психології бізнесу. основні та специфічні принципи науки. Характеристика основних методів психології бізнесу.

Тема 2. Аналіз феномена підприємництва і бізнесу в історичному ракурсі: психологічний аспект

1. Основні наукові етапи у розвитку підприємництва та бізнесу. Історичний аналіз терміна "підприємець". Ідеї підприємництва в роботах Р. Кантильйона, А. Смітта, Ж.-Б. Сея, А. Маршалла, Й. Шумпетера.

2. Соціологічні теорії підприємництва. Соціологічна теорія підприємництва Макса Вебера. Теорії виникнення підприємництва через соціальну девіацію і маргінальний статус. Теорії соціальної солідарності.

3. Психологічні теорії підприємництва. Теорія вроджених здібностей до підприємництва. Психодинамічна теорія К. де Вріса. Теорія Девіда Мак-Клелланда.

Тема 3. Бізнес як соціально-економічне та психологічне явище

1. Бізнес як соціально-економічний феномен. Соціально-економічна сутність, критерії та види бізнесу. Соціально-економічні аспекти аналізу бізнесу: доцільність, цілісність, суперечливість і активність.

2. Бізнес як психологічне явище. Психологічні засади сучасного бізнесу. Психічні процеси, стани та властивості, їх прояв у підприємництві та бізнесі.

Тема 4. Психологічні явища у діяльності бізнесмена

1. Підприємницька активність та її характеристика. Ознаки прояву підприємницької активності на різних рівнях. Рівень домагань і потреба у досягненнях.

2. Ризик – ключова ознака підприємництва. Сутність та структура ризику. Класифікація ризику. Схильність до ризикованої поведінки. Ризик у контексті підприємництва та бізнесу.

3. Лідерство. Лідерство як ознака істинного підприємництва. Лідерство як психологічний феномен. Особистісні риси і лідерство. Лідерство у підприємництві.

4. Підприємницьке мислення. Мислення як психічний процес. Підприємницький тип мислення. Підприємницькі ментальні моделі ринку.

Змістовий модуль 2. Психологічні особливості особистості у бізнес-діяльності

Тема 5. Проблема особистості у бізнесі та підприємництві

1. Особистість як центральна постать підприємницького процесу. Поняття про особистість в психології. Структура особистості. Темперамент, характер, здібності. Становлення особистості підприємця.

2. Типологія підприємців і бізнесменів. Психологічні відмінності між підприємцем і бізнесменом. Основні типології підприємців і бізнесменів.

3. Соціально-психологічний портрет підприємця. Соціально-психологічний портрет особистості підприємця в культурно-історичній динаміці Соціально-психологічні якості сучасного підприємця.

Тема 6. Підприємницький потенціал та його розвиток

1. Підприємницький потенціал та його сутність. Основні підходи щодо визначення сутності потенціалу. Модель підприємницького потенціалу.

2. Підприємницькі інтенції та події, як прояви підприємницького потенціалу. Сутність поняття "підприємницькі інтенції". Підприємницька подія.

Тема 7. Мотивація як психологічна складова поведінки підприємця

1. Поняття мотивації як психологічної складової поведінки підприємця. Сутність та структура мотивації. Трикутник мотивації в процесі підприємницької діяльності.

2. Теорії мотивації трудової діяльності та організаційної поведінки в історичному розвитку. Сутність і еволюція мотивації трудової діяльності. Класичні та змістовні теорії мотивації. Процесуальні та поведінкові теорії мотивації. Розвиток концепцій організаційної поведінки. Сучасні підходи до мотивації та трудової поведінки..

3. Методи мотивації підприємця. Поняття про методи мотивації. Види методів мотивації. Самомотивація підприємця.

Тема 8. Організація праці підприємця і підвищення ефективності його діяльності.

1. Наукові підходи до самоорганізації праці підприємця. Сутність, мета та етапи розвитку самоменеджменту. Визначення життєвих цілей. Постановка цілей та її значення. Стратегічний підхід до постановки цілей підприємця.

2. Планування особистої роботи підприємця. Час та його значення у бізнесі. Тайм-менеджмент. Основні причини дефіциту часу. Пріоритети в

роботі підприємця.

3. Делегування повноважень. Делегування повноважень: принципи, переваги та недоліки. Перешкоди ефективному делегуванню та шляхи їх подолання.

4. Психологічні особливості ділового спілкування. Поняття спілкування в психологічній науці. Структура ділового спілкування. Етико-психологічні принципи ділової взаємодії.

Тема 9. Професійні деформації особистості в бізнес-діяльності.

1. Кризи, конфлікти і стрес у підприємницькій діяльності. Критичні життєві ситуації. Стрес, дистрес та психічне здоров'я підприємця. Конфлікти та управління ними.

2. Професійні деформації особистості. Сутність та причини професійних деформацій. Ознаки професійних деформацій.

3. Професійне вигорання підприємців. Сутність та основні підходи до вивчення професійного вигорання особистості. Симптоми професійного вигорання. Психологічні чинники професійного вигорання підприємців.

Тема 10. Психологічна допомога суб'єктам бізнесу та підприємницької діяльності.

1. Психологічна діагностика особистості суб'єктів бізнесу, психологічних проблем суб'єктів бізнесу. Основні проблеми, напрями і методи психологічної допомоги суб'єктам бізнесу. Проблема професійної придатності до підприємницької діяльності. Діагностика самовизначення і самоефективності в бізнесі. Оцінка суб'єктивного благополуччя суб'єктів бізнесу.

2. Бізнес-консультування як вид психологічної допомоги. Завдання психологічного консультування в бізнесі та підприємництві. Основні принципи та механізми взаємодії консультанта і бізнес клієнта (підприємця). Планування і здійснення психологічної допомоги суб'єктам бізнесу. Основні етапи і техніки психологічного консультування.

3. Коучинг як вид психологічної допомоги. Сутність коучингу. Принципи коучингу. Моделі та технології коучингу. Коучинг як інструмент самовизначення суб'єкта бізнесу.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань

Назва теми та завдання	Зміст
Тема 1. Завдання 1.	Дискусія «Психологія бізнесу, її відмінності і взаємозв'язок з іншими психологічними науками». Застосування контент-аналізу досліджень з психології бізнесу
Тема 2. Завдання 2.	Презентація «Соціологічні та психологічні теорії підприємництва». Дискусія
Тема 3. Завдання 3.	Дискусія «Бізнес як психологічне явище». Створення графічного образу психології бізнесу як соціально-економічного та психологічного явища
Тема 4. Завдання 4.	Практичне завдання «Психологічні явища у діяльності бізнесмена». Контрольна робота
Тема 5. Завдання 5.	Ділова гра «Соціально-психологічний портрет підприємця»
Тема 6. Завдання 6.	Практичне завдання «Мій підприємницький потенціал»
Тема 7. Завдання 7.	Робота у малих групах «Особливості мотивації підприємця та найманого працівника». Дискусія. Діагностика мотивації досягнення успіху і уникнення невдачі
Тема 8. Завдання 8.	Практичне завдання «Самоорганізація праці підприємця»
Тема 9. Завдання 9.	Робота у групах «Кризи, конфлікти і стрес у підприємницькій діяльності». Практичне завдання «Діагностика професійного вигорання»
Тема 10. Завдання 10.	Робота у групах «Коучинг як вид психологічної допомоги у сфері бізнесу». Контрольна робота

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1–10	Вивчення лекційного матеріалу
Тема 1–10	Підготовка до практичних занять
Тема 2, 5	Підготовка до виступу з презентацією
Тема 4, 10	Підготовка до контрольних робіт
Тема 1–10	Підготовка до підсумкового контролю, повторення матеріалів змістових модулів

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Тема 1–10), проблемна лекція (Тема 4, 5, 7, 9), лекція-діалог (Тема 3, 8, 10)).

Наочні (демонстрація, ілюстрація, презентація (Тема 1–10), використання графічних матеріалів та психологічних діагностичних методик (Тема 3, 6, 7, 9)).

Практичні (практичне завдання (Тема 4, 6, 8, 9), дискусія (Тема 1, 2, 3, 7), робота в малих групах (Тема 7, 9, 10), ділова гра (Тема 5), контент-аналіз (Тема 1), діагностичні методики (Тема 7, 9), презентація (Тема 2)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

Формою семестрового контролю є екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти складати екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді семестрового контролю.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається: сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: практичні завдання (30 балів), письмова контрольна робота (14 балів), презентації (8 балів), ділова гра (8 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів)

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність І10 "Соціальна робота та консультування"
Освітня програма «Управління соціальною сферою».
Семестр І
Навчальна дисципліна «Психологія бізнесу»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Завдання 1 (тестове) (15 балів)

1. Психологія бізнесу є:

а) галуззю психологічної науки, що вивчає психологічні закономірності функціонування бізнесу та підприємницької діяльності;

б) виключно економічною наукою про функціонування підприємств;

в) розділом соціології, що вивчає економічну поведінку населення;

г) галуззю менеджменту, що досліджує фінансове планування.

2. Предметом психології бізнесу є:

а) лише економічні результати діяльності підприємства;

б) психологічні особливості особистості, поведінки та взаємодії суб'єктів бізнесу і підприємницької діяльності;

в) структура державної економіки;

г) система фінансового обліку підприємства.

3. Хто пов'язував виникнення підприємницького доходу з функцією підприємця як носія ризику?

а) Р. Кантильйон;

б) А. Сміт;

в) А. Маршалл;

г) К. Маркс.

4. Концепцію підприємця як інноватора та рушійну силу економічного розвитку розробив:

а) М. Вебер;

б) Й. Шумпетер;

в) Ф. Тейлор;

г) Е. Мейо.

5. Підприємницька активність передбачає:

а) пасивне пристосування до зовнішніх умов;

б) ініціативність, активність, готовність до самостійних дій та використання можливостей;

в) уникнення будь-яких змін;

г) орієнтацію виключно на стабільність.

6. Ризик у підприємницькій діяльності – це:

а) гарантований позитивний результат діяльності;

б) можливість виникнення небажаних наслідків за умов невизначеності та необхідності прийняття рішень;

в) відмова від прийняття рішень;

г) виключно фінансові збитки.

7. Підприємницьке мислення характеризується:

а) орієнтацією виключно на відомі алгоритми;

б) здатністю виявляти можливості, генерувати ідеї, оцінювати ризики та приймати рішення в умовах невизначеності;

в) уникненням відповідальності;

г) відмовою від нестандартних рішень.

8. До психологічних характеристик особистості підприємця належить:

а) ініціативність;

б) пасивність;

в) ригідність;

г) уникнення відповідальності.

9. Потреба в досягненні як важливий мотив підприємницької поведінки найбільш пов’язана з теорією:

а) Д. Мак-Клелланда;

б) Е. Дюркгейма;

в) А. Маршалла;

г) Г. Спенсера.

10. Підприємницький потенціал – це:

а) виключно фінансові ресурси підприємця;

б) сукупність особистісних, психологічних, професійних та інших ресурсів, що забезпечують можливість здійснення підприємницької діяльності;

в) лише рівень доходу підприємця;

г) кількість працівників підприємства.

11. До основних функцій лідера в підприємницькій діяльності належить:

а) уникнення відповідальності за результати діяльності;

б) визначення напрямів діяльності, мотивація команди та координація спільних дій;

в) передача всіх рішень іншим працівникам;

г) обмеження комунікації в колективі.

12. Самоменеджмент підприємця передбачає:

а) управління лише фінансовими ресурсами;

б) організацію власної діяльності, планування часу, постановку цілей, визначення пріоритетів та самоконтроль;

в) виключно делегування завдань;

г) відмову від планування.

13. Делегування повноважень – це:

а) повна відмова керівника від відповідальності;

б) передача працівникові певних завдань і повноважень для їх виконання із збереженням відповідальності керівника за загальний результат;

в) передача всіх управлінських функцій підлеглим;

г) контроль кожної дії працівника.

14. Професійне вигорання характеризується:

а) підвищенням професійної мотивації;

б) емоційним виснаженням, зниженням професійної ефективності та негативним ставленням до професійної діяльності;

в) виключно фізичною втомою;

г) підвищенням підприємницької активності.

15. Коучинг у бізнесі спрямований насамперед на:

а) надання готових рішень клієнту;

б) сприяння усвідомленню клієнтом власних ресурсів, цілей і можливостей та пошуку ним самостійних шляхів їх реалізації;

в) психологічну діагностику без подальшої роботи;

г) здійснення адміністративного контролю.

Завдання 2 (стереотипне) (5 балів)

Ознайомтеся з термінами, наведеними у таблиці. Укажіть учених, з іменами яких пов’язане становлення відповідних теорій, концепцій або понять психології підприємництва, мотивації та організаційної поведінки.

Таблиця 1

Термін / концепція	Автор
Підприємець як носій ризику	
Підприємець-інноватор	
Потреба в досягненні	
Теорія X і Y	
Двофакторна теорія мотивації	
Модель характеристик роботи	
Теорія очікувань	
Теорія справедливості	
Психодинамічний підхід до підприємництва	
Концепція «економічної людини»	

Автори для вибору:

Р. Кантильйон; Й. Шумпетер; Д. Мак-Клелланд; Д. Мак-Грегор; Ф. Херцберг; Р. Хакман і Г. Олдхем; В. Врум; С. Адамс; М. де Вріс; Ф. Тейлор.

Завдання 3 (діагностичне) (8 балів)

Охарактеризуйте психологічні особливості особистості підприємця. Розкрийте роль темпераменту, характеру, здібностей, мотивації, рівня домагань, потреби в досягненні, готовності до ризику, відповідальності та лідерських якостей у підприємницькій діяльності.

Проаналізуйте, які з перелічених характеристик можуть сприяти успішній підприємницькій діяльності, а які – створювати психологічні ризики. Наведіть конкретні приклади прояву відповідних якостей у професійній поведінці підприємця.

Завдання 4 (евристичне) (12 балів)

Здійсніть комплексний психологічний аналіз діяльності суб'єкта соціального підприємництва, який розробляє та реалізує соціальний проєкт.

У процесі аналізу:

охарактеризуйте мотивацію підприємця до започаткування та реалізації соціального проєкту;

визначте психологічні якості та компетентності, необхідні для мобілізації людських, фінансових, інформаційних та організаційних ресурсів;

проаналізуйте роль підприємницького мислення, лідерства, комунікації та здатності до прийняття рішень в умовах невизначеності;

визначте можливі психологічні ризики, пов'язані зі стресом, конфліктами, професійними деформаціями та вигоранням;

запропонуйте психологічні заходи, спрямовані на підтримку професійної ефективності та психологічного благополуччя підприємця;

обґрунтуйте можливості використання психологічного консультування та коучингу для розвитку підприємницького потенціалу та підвищення ефективності реалізації соціального проєкту.

Зробіть узагальнений висновок щодо ролі психологічних чинників у забезпеченні ефективної та соціально відповідальної підприємницької діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С., Хлевицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с.

2. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.

3. Лугова В. М., Литовченко І. В., Голубєв С. М., Білоконенко Г. В. Психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

2020. 298 с. Загол. з титул. екрану. Режим доступу: http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26057

4. Швець Д.В., Кісіль З.Р. Психологія управління: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2026. 716 с.

Додаткова

5. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. Харків : Харківський національний університет радіоелектроніки, 2020. 120 с.

6. Болтянська Л., Завадських Г., Лисак О., Тебенко В. Основи підприємництва і торгівлі: від класики до диджиталізації : навч. посіб. Запоріжжя : ТДАТУ, 2025. 320 с.

7. Дембицька Н. М. Психологія економічної соціалізації школярів : монографія. Київ : Видавець Позднишев, 2020. 385 с.

8. Євтушенко О. Н. Психологія та медіація в управлінні. Миколаїв: [б. в.], 2024. 175 с.

9. Загальна психологія: підручник / за заг. Ред. академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с

10. Карамушка Л. М., Гнускіна Г. В. Психологія професійного вигорання підприємців. Київ: Логос, 2018. 198 с.

11. Карпюк Г. І. Основи підприємництва : навч. посіб. Донецьк : Навчально-методична рада професійної (професійно-технічної) освіти Донецької області, 2021. 108 с.

12. Кириченко В. В. Психологія праці та інженерна психологія : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.

13. Кісіль З. Р. Психологія управління : навч. посіб. у схемах, таблицях, коментарях. Одеса : Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с.

14. Клименко І. В. Психологічні основи Public Relations : навч. посіб. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2023. 222 с.

15. Когут Я. М. Психологія управління : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 210 с.

16. Пашко П. В. (ред.). Підприємництво в епоху глобальних трансформацій: виклики та перспективи розвитку : монографія. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2019. 476 с.

17. Психологія конкуренції та лідерства : опорний конспект лекцій для здобувачів перш. (бакалавр.) рівня вищ. освіти спец. 053 «Психологія» освіт.-проф. програми «Психологія бізнесу та дизайн мислення» / уклад.: М. Є. Лещенко, М. В. Поленкова. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. 86 с.

18. Руденко Л. А., Сірко Р. І. Психологія управління : підручник. Львів : ЛДУБЖД, 2025. 217 с.

19. Arnold-Forster A., Moulds A. Feelings and Work in Modern History: Emotional Labour and Emotions about Labour. London : Bloomsbury Academic, 2022. 280 p.

20. Arnold J., Coyne I., Randall R., Patterson F. Work Psychology. 7th ed. Harlow : Pearson Education Limited, 2020. 654 p.

21. Bamford C. E., Bruton G. D. Entrepreneurship: The Art, Science, And Process For Success. New York : McGraw-Hill, 2024. 859 p.

22. Blijlevens J., Elkins M., Neelim A. (Eds.). Behavioural Business: The Psychology of Decisions in Economy, Business and Policy Contexts. Cham : Springer, 2023. 218 p.

23. Blumberg B. F., MacRae C., Cooper D. R., Schindler P. S. Business Research Methods. 5th ed. London : McGraw-Hill Education Limited, 2025. 377 p.

24. Donaldson S. I., Chen C. L. (Eds.). Positive Organizational Psychology: Evidence-Informed Applications. Hoboken, NJ: Wiley, 2026. 336 p.

25. Ebert R. J., Griffin R. W. Business Essentials. 14th ed. Harlow : Pearson, 2025. 705 p.

26. Gozal D. Applied Managing for Entrepreneurship. [S. l.] : Magnum Publishing, 2023. 316 p.

27. Jones O., Macpherson A., Jayawarna D. Resourcing the Start-up Business: Creating Dynamic Entrepreneurial Learning Capabilities. 2nd ed. London : Routledge, 2023. 565 p.

28. Kuratko D. F. Entrepreneurship: Theory, Process, Practice. 12th ed. Boston, MA : Cengage, 2024. 498 p.

29. McKenna E. Business Psychology and Organizational Behaviour. 6th ed. London : Routledge, 2020. 978 p.Passmore J., Giraldez-Hayes A. (Eds.). The Coaching Psychology Handbook: Integrating Psychological Theory, Practice and Research. Hoboken, NJ : Wiley, 2026. 928 p.

30. Pearce R. S. Be Hopeful, Be Strong, Be Brave, Be Curious: How Coaching Can Help You Get Out of Your Own Way and Create A Meaningful Life. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, Inc., 2024. 256 p.

31. Riggio R. E., Johnson S. K. Introduction to Industrial/Organizational Psychology. 8th ed. New York: Routledge, 2022. 565 p.

32. Rothmann S., Cooper C. L. Work and Organizational Psychology. 3rd ed. London: Routledge, 2022. 298 p.

33. Serrat O. Leading Solutions: Essays in Business Psychology. Singapore: Springer, 2021. 376 p.

Інформаційні ресурси

34. Лугова В.М., Касьмін Д.С. Трансформація професійної самосвідомості управлінського персоналу в умовах воєнного стану. Бізнес Інформ. 2025. № 9. С. 409-417. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2025&abstract=2025_9_0_409_417

35. Лугова В. М., Сатушева К. В., Миронова О. М. Особливості ділової комунікації в глобалізованому та цифровому середовищі. Modeling the Development of the Economic Systems. 2026. № 2. С. 338–347. DOI: https://doi.org/10.31891/mdes/2026-20-42 URL: https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/835

36. Лугова В. М., Сатушева К. В., Немашкало К. Р. Роль емоційного інтелекту керівників у запобіганні професійному вигоранню команд у бізнес-організаціях. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2026. №1. 387-392 pp. *https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-1-75*

37. Сатушева К. В., Воронюк Є. В. Психологія управління економічною безпекою бізнесу Сучасні проблеми моделювання соціально-економічних систем : матеріали XIV міжнародної науково-практичної конференції, 6-7 квітня 2023 р. Мультимедійне наук. електрон. вид. Братислава – Харків, ВШЕМ – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. URL: http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29794